

Pääministeri Juha Sipilä

Valtioneuvoston tervehdys Aalto-yliopiston lukuvuoden avajaisissa 1.9.2015

(muutosvarauksin)

Arvoisa rehtori

Hyvät aaltolaiset ja kutsuvieraat

Hallitus ei ole päässyt aloittamaan työtään rauhaisissa olosuhteissa. Kansantuotteemme on edelleen yli 5 prosenttia alempana kuin huippuaikoina ennen vuoden kriisin puhkeamista. Pitkän aikavälin suunnitelmat oli tehty sille pohjalle, että BKT ylittäisi kuluvana vuonna 20 prosentilla vuoden 2008 tason.

Julkisen talouden kyky rahoittaa nykymuotoista yliopistojen toimintaa on ehkä pysyvästi alentunut. Ne, jotka sopeutuvat tilanteeseen ja löytävät luovia tapoja säilyttää ja parantaa toimintakykyään niukkojenkin resurssien olosuhteissa, ovat tulevaisuuden voittajia.

Suomi ei ole toipunut vuoden 2008 syksyllä alkaneesta talouden perustan murenemisestä, vaan elämme yhtä Suomen taloushistorian heikointa aikakautta.

Nokia-vetoisen ICT-klusterin ansiosta talouskasvu oli vuosikymmenen ajan ripeää. Yhteiskuntaa kehitettiin sillä oletuksella, että kasvu jatkuu loputtomiin. Työskentelin noina aikoina pienehköissä ICT-yrityksissä eri tehtävissä. Muistan elävästi sen kasvun huuman ja tekemisen meiningin.

Elektroniikkateollisuudella oli sen kukoistusvuosina varaa tuntuviin palkankorotuksiin. Monilla muilla toimialoilla yksikkötyökustannusten kasvu aiheutti ongelmia ja ongelmat kärjistyivät vuoden 2007 jälkeen. ICT-klusterin koon romahtaminen merkitsi korkean teknologian vientituotteiden osuuden olennaista pienenemistä. Samalla muun teollisuuden kustannuskilpailukyky osoittautui ratkaisevasti heikentyneeksi.

Kun me nyt lähdemme rakentamaan Suomelle tulevaisuutta, toimenpiteiden reunaehdot ovat ahtaat. Kustannuskilpailukyvyn parantaminen on välttämätöntä, mutta saavutetuista eduista luopuminen vaikeaa. Myönteinen asia on se, että ratkaisun avaimet ovat omissa käsissämme.

Members of the Aalto Academic Community,

It is not, however, possible to build the future of our country on the basis of cutting costs alone. We need to focus on efforts that improve productivity and create new innovations. We must boldly renew ourselves, dare to give up old operating practices, and change our way of thinking. Renewal must be a continuous process and state of mind.

Pidemmällä aikavälillä meidän elintasomme määräytyy sen mukaan, kuinka arvokasta työtä tässä maassa tehdään ja kuinka tehokkaasti me toimimme. Näissä ponnisteluissa yliopistoilla ja eritoten Aalto-yliopistolla on tärkeä rooli. Yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa sekä yrityksissä tehtävä kehitystyö on avainasemassa Suomen menestymiseksi.

Hyvät kuulijat,

Vaurauden ja kestäväen kehityksen rakentamisessa yliopistojen merkitys on aivan keskeinen. Me emme pysty säilyttämään nykyistä elintasoamme, ellemmme kykene tuottamaan korkean jalostusasteen hyödykkeitä, joista maksetaan hyvin maailmanmarkkinoilla. Elintason ja työpaikkojen turvaamiseksi vientisektorin olisi vahvistuttava ja vahvistuttava nimenomaan korkean jalostusasteen hyödykkeiden alueella.

Uutta kansainvälisesti saatavilla olevaa tietoa virtaa Suomeen yritysten kautta. Yliopistoilla on kuitenkin tehtävä ulkomaisen tiedon välittämisessä suomalaisen yhteiskunnan käyttöön. Uusien ideoiden kehittäminen on toki tärkeää, mutta on muistettava, että maailmalla kehitetään koko ajan valtavasti uusia innovaatioita, joilla voisi olla merkitystä suomalaisissa käytännöissä. Hyvien ideoiden lainaaminen, niiden kehittäminen ja uudenlainen soveltaminen on usein kustannustehokas ratkaisu tuotteiden ja tuottavuuden parantamisen prosesseissa.

Hyvät yliopistolaiset,

Suomi tarvitsee innovaatiopankin. Innovaatiopankki olisi yritysten ja yksityisten keksijöiden sekä investoreiden kohtauspaikka. Sillä pyrittäisiin vauhdittamaan innovaatioiden ja patenttien hyödyntämistä. Se toimisi sähköisenä alustana, osana hallituksen kärkihanketta, jonka tavoitteena on lisätä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän yhteistyötä innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Startup-yritykset ovat meille mahdollisuus parantaa tuottavuutta ja uutta taloudellista pohjaa. Tällä saralla toiminta näyttää vilkastuvan meillä vuosi vuodelta. Näkyvimpänä ovat Slush-tapahtumat, mutta merkittäviä ovat myös esimerkiksi Aalto Entrepreneurship Society ja Startup Sauna. Opiskelijoiden aktiivisuus näyttää ilahduttavalla tavalla suuntautuvan uuden luomiseen. On selvää, että läheskään kaikki ideat eivät lähde lentoon, mutta toisaalta mahdollisuudet ovat rajattomia. Globaaleissa verkoissa kasvun mahdollisuudet ovat eksponentiaalisia.

Maailmalla on valtavasti rahaa, joka etsii sopivia sijoituskohteita myös startup-yrityksiä. Esimerkiksi viimeisimmässä Slush-tapahtumassa suorastaan tunkeili ulkomaisia sijoittajia. Toisaalta osaavaa rahaa on Suomessa niukalti.

Hallitusohjelmassa korostetaan kokeilujen tärkeyttä yhteiskunnan uudistamisessa. Kokeilufilosofian painotus ei rajoitu yhteiskunnallisiin uudistuksiin. Innovatiivinen talous perustuu pitkälle yritysten ja yrittäjien kokeiluihin. Tekninen keksintö, tuote- tai prosessi-idea ei ole aito innovaatio, ennen kuin se on altistettu markkinatestille ja on sen läpäissyt. Parhaatkaan riskirahoituksen ekspertit eivät pysty ennakoimaan mikä idea toimii, mikä ei. Sen takia on olennaisen tärkeää, että luomme ympäristön, jossa erilaisten ideoiden kokeilulle on kunnolliset edellytykset. Tätä pyrimme hallitusohjelmassa edistämään mm. riskirahoitusta lisäämällä, yrittämisen byrokratiaa vähentämällä ja tukemalla innovatiivisia julkisia hankintoja.

Hyvät kuulijat,

Valtion ensi vuoden budjettia on tehty ahtaissa kehyksissä. Joudumme leikkaamaan myös opetuksesta ja tutkimuksesta. Ymmärrän hyvin sen huolen, jota yliopistojen johdossa tunnetaan näinä aikoina. Lisäksi Tekesin resurssien pieneneminen heijastuu myös Aalto-yliopiston toimintaan.

Innovaatiotoiminnan tulokset eivät automaattisesti parane rahoitusta lisäämällä. Meillä on runsaasti esimerkkejä siitä, kuinka niukkuudenkin olosuhteissa syntyy hyödynnettäviä ideoita ja kuinka rahan puute ei poista yrittämisen nälkää.

Kun Aalto-yliopisto perustettiin, sille annettiin kansallinen erityistehtävä: tukea korkeatasoisen tutkimuksen ja opetuksen keinoin Suomen menestymistä, rakentaa myönteisellä tavalla suomalaista yhteiskuntaa, sen kansainvälisyyttä ja kilpailukykyä sekä edistää kansalaisten hyvinvointia. Ajateltiin mm. sitä, että taideaineet voisivat läheisesti tukea teknisiä ja kaupallisia tieteitä mm. yliopiston vaikuttavuuden vahvistamisessa. Olen saanut ymmärtää, että taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu on osana Aalto-yliopistoa nousemassa maailmanluokan taiteen, muotoilun ja arkkitehtuurin korkeakouluksi.

Hallitusohjelmassa korostetaan digitalisaatiota. Digitalisaatio ja sen eri sovellutukset muodostavat suuren tutkimuskokonaisuuden Aalto-yliopistossa. Pidän ensiarvoisen tärkeänä, että Aalto-yliopistossa oleva tämän alan tietämys saadaan rajoituksetta yhteiskunnallisten päätöksentekijöiden käyttöön, kun hallituksen suunnittelemaa digitalisaatiosta viedään eteenpäin. Suomen on mahdollista ottaa tuottavuusloikka julkisissa palveluissa ja yksityisellä sektorilla tarttumalla digitalisaation mahdollisuuksiin ja purkamalla turhaa sääntelyä ja byrokratiaa.

Arvoisat opiskelijat,

2 556 uutta aaltolaista aloittaa opiskelunsa nyt syksyllä. Haluan toivottaa fukseilla ja pidempään opiskelleille voimia ja tsemppiä arkeenne. Olkaa rohkeita, sallikaa itsellenne epäonnistumisia, kokeilkaa

uutta ja muistakaa nauttia myös opiskeluajan vapaudesta. Teekkareita voin lohduttaa, että ainakin me olemme sen aina osanneet!

Näillä sanoilla toivotan valtioneuvoston puolesta kaikille aaltolaisille hyvää lukuvuotta.

Med dessa ord önskar jag på statsrådets vägnar hela Aalto-universitetet ett gott läsår.

With these words, on behalf of the Government, I would like to wish you all a very successful academic year.